

Kunnskapsdepartementet

Høringssvar forslag til forenklinger i forskrifter om rammeplaner for lærerutdanningene

Institutt for lærerutdanning og pedagogikk (ILP) har følgende innspill til høringen:

1) Innpass av fag og utdanninger i lærerutdanningene

a) Lærerutdanningene ved ILP opplever ikke at krav om fagdidaktikk og praksis ved godkjenning av tidligere utdanning er til hinder for godkjenning, mobilitet og rekruttering. Vi anser kravene som viktige for å bevare profesjonsrettingen av utdanningene, og for å skape helhet og sammenheng. Framtidige lærere skal i læringsutbyttebeskrivelsene ha «avansert kunnskap» ikke bare i fag, men også i fagdidaktikk, og de skal kunne «undervise basert på forskning og erfaringskunnskap». Dette fordrer både fagkunnskap, fagdidaktikk og praksis.

Med hensyn til mobilitet viser kartleggingen som er gjort at problemstillingen ikke gjelder mange studenter i dag. Det er ikke utredet hvilke konsekvenser fjerning av krav vil ha for profesjonsrettingen. Omfang/mengde av hvor mye som skal kunne innpasses er ikke tatt stilling til, og det er derfor ikke mulig å stille seg bak et forslag om å fjerne dagens krav knyttet til fagdidaktikk og praksis.

På lektorutdanningen 8-13 erfarer vi at det løser seg gjennom at fagdidaktikken kommer på slutten av studieløpet og at [emner som er gjennomført før tredje studieår] enkelt kan innpasses [samtidig som det sikres at det opparbeides fagdidaktisk kompetanse i fag 1 og 2]. De øvrige lærerutdanningene som ikke er strukturert på samme måte (og som vi heller ikke ønsker skal bli det), er mindre tilpasset en slik ordning.

ILP støtter rammeplanutvalgets vurdering.

b) Mulighet for å sikre krav om praksis og fagdidaktikk i kandidatens sluttkompetanse på annen måte: ILP anser PPU som den beste måten å sikre dette på. Det bør ses nærmere på om PPU Allmennfag bør innrettes bredere med tanke på opptakskrav slik at flere får mulighet til å ta utdanningen og bli ansatt som lærere.

c) Kan det å erstatte dagens «skal» / «må» med «bør» være forsvarlig med tanke på kandidatenes samlede profesjonsfaglige kompetanse: Generelt mener vi at bestemmelser i rammeplanen må betegnes med «skal», hvis ikke kan det bli for ulik praksis. Det er stor forskjell mellom utdanningene, men felles kjennetegn er at alle som utdannes skal bli lærere, og da mener vi at krav til fagdidaktikk og praksis er viktig å bevare for profesjonsrettingen.

2) **Praksis**

- a) Nei, vi mener ikke at profesjonsinnrettingen eller samhandlingen med praksisfeltet er godt nok til at man kan redusere føring om praksis i alle fag. I lærerutdanning 2025- Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene er styrket praksisopplæring og FoU-samarbeid en av hovedmålsettingene.
- b) Det viktige for oss er at praksis skal ha en tilknytning til fag. For barnehagelærerutdanningen er det kunnskapsområdene og for grunnskolelærerutdanningen er det fagvalgene. Pr i dag er det ikke et absolutt krav til at det skal være praksis i samtlige fag/emner, og en viss fleksibilitet på dette området foretrekkes fortsatt beholdt. Progresjon i praksis er en viktig del av studentenes læring og progresjon i studiet generelt. Når det kommer til integrasjon i fag er dette et utfordrende felt, men som vi frykter er det første som fjernes/unngås dersom bestemmelsene i rammeplanen til integrasjon fjernes. Mangel på progresjon og integrasjon mener vi vil svekke lærerutdanningen gjennom et dårligere læringsutbytte totalt. For å bevare en god profesjonsinnretting mener vi bestemmelsene må videreføres.
- c) Praksisopplæringen er en læringsarena på lik måte som undervisning på campus er en læringsarena. I praksis skal studentene gjennomføre læringsaktiviteter som en del av sin læring. Under all opplæring mener vi at veiledning er en viktig del for å få både progresjon og sammenheng, og i en lærerutdanning mener vi veiledning er avgjørende for god læring og utvikling.
Vurdering av praksis er sentralt i forhold til ansvaret både vi og praksislærere har med tanke på skikkethetsvurdering og studentenes egnethet for fremtidig yrke som lærer.
- d) Vi mener at praksis fortsatt skal knyttes til skole/barnehage, men at fokus på overgangene ivaretas slik som rammeplanutvalget skisserer.
- e) ILP støtter forslag fra rammeplanutvalget. At dette omtales som «praksisstudium» understreker både at det er en del av studiet de går på, og ikke minst at det er en del av deres forskningsbaserte utdanning.

3) **FoU-oppgave i de femårige utdanningene og vitenskapsteori og metode**

Vi ønsker å beholde krav om en FoU-oppgave i løpet av de tre første årene og krav om tidlig innføring av og progresjon i temaet vitenskapsteori og metode. Det er viktig for å fremheve at utdanningene er forskningsbaserte og sikre at FoU-perspektivet er integrert gjennom hele løpet i de fem-årige utdanningene.

4) **RLE som modul i PEL-faget**

ILP støtter rammeplanutvalgets vurderinger.

5) **Studie-/programplan**

Studieplan er benevnelsen som benyttes ved vårt institutt i dag, og støtter forslaget om at man bruker denne betegnelsen. Vi støtter også øvrige forslag om mer likelydende avsnitt i § 2 og 4.

6) **Internasjonalisering**

ILP støtter forslaget om å få inn et punkt om internasjonalisering i i studieplaner da dette vil fungere mer forpliktende. Det må likevel ikke bli så førende at det skaper utfordringer.

7) **Rammeplan for yrkesfaglærerutdanning for trinn 8-13**

Yrkesfaglærerutdanning 8-13 og PPU Yrkesfag har i dag mange av de samme benevnelsene. ILP støtter at samordningen fortsetter. Det kan også ses nærmere på om en samordning med PPU Allmennfag også kan ha fordeler.

8) Harmonisering av struktur og formuleringer

ILP støtter forslaget om bedre harmonisering. Vitenskapelig ansatte som underviser på flere av våre lærerutdanninger vil enklere kunne sette seg inn i og forstå rammeplanene. Det samme vil også gjelde praksislærere som tar imot studenter fra de ulike lærerutdanningene.

Vennlig hilsen

Jens Breivik
ass.instituttleder for utdanning
—
jens.breivik@uit.no